

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Aspekt publishing

Aspekt Publishing, Taunton, MA,
United States of America

Topical questions of contemporary science

Collection of scientific articles

List of journals indexed

Submitted for review in

Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

Aspekt Publishing, Taunton, MA,
United States of America
2017

Aspekt Publishing, Taunton, MA, United States of America

Topical questions of contemporary science

Reviewers:

Dr. Jerald L. Feinstein

DeVry University - -Engineering Dean (Denver, Colorado, USA)

Cathy A. Enz,

Professor of Innovation and Dynamic Management Chair and is a full professor at the School of Hotel Administration at Cornell University (Ithaca, New York, USA)

Drobyazko S.I.

*Science editor: Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Doctor of Science, honoris causa, Professor of RANH*

Topical questions of contemporary science: Collection of scientific articles. - Aspekt Publishing, Taunton, MA, United States of America, 2017.- 508 p.

ISBN 978-0-9988732-1-3

Collection of scientific articles published on the results of the International scientific and practical conference "Topical questions of contemporary science" is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, candidates and doctors of sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-0-9988732-1-3

© 2017 Copyright by Aspekt Publishing
of Budget Printing Center
© 2017 Authors of the articles
© 2017 All rights reserved

15. PSYCHOLOGY, PEDAGOGY AND EDUCATION	406
Artemenko I.E. MONITORING THE PROFESSIONAL TRAINING FUTURE SOCIAL WORK MANAGERS BY INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES MEANS...	406
Tetiana Bodrova. TEACHING MUSIC METHODS IN UKRAINE: HISTORICAL BACKGROUND.....	411
Gipters Z.W. PERSONALITY SOCIALIZATION IN PROCESS OF SPECIAL ECONOMIC EDUCATION: HISTORICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS.....	415
Hnatenko Ya.V., Tanko N.H. PECULIARITIES OF FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN NON-LANGUAGE SPECIALISTS TRAINING	419
Humeniuk T. MODERN VISIONS OF COMPETENCES FOR VOCATIONAL EDUCATION TEACHER.....	422
Zaitseva A. THE ORGANIZATIONAL-ACOMODATING STAGE IN THE FORMATION OF ARTISTIC AND COMMUNICATIVE CULTURE IN THE FUTURE MUSIC TEACHERS	429
Kalugina T. ROLE OF TEACHER'S SELF EDUCATIONAL ACTIVITY FOR RISING HIS PROFESSIONAL COMPETENCE.....	433
Kravets N.P. THE ORGANIZATIONAL SYSTEM FOR LEARNING IN LITERATURE STUDENTS' BOOKS AS THE MAIN FACTOR IN UPBRINGING OF STUDENTS WITH LEARNING DISABILITIES	437
Kulyk O. REFLECTION AS A COMPONENT TO PROFESSIONAL BECOMING TOMORROW'S SPECIALIST IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM.....	441
Liu Sin. SOCIAL UPBRINGING OF STUDENTS AS THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEM	447
Olena Matviienko. MODERN APPROACHES TO GOAL SETTING FOR TEACHER PEDAGOGICAL ACTIVITY	452
Milutina K.L., Kolodych D., Statkevich A. SUBJECTIVE FACTORS OF THE INFORMAL SOCIALIZATION OF A PERSONALITY	457
Nazarenko O.V. THE MAIN DIRECTIONS OF PEDOLOGICAL RESEARCHES IN KYIV INSTITUTE OF PEOPLE'S EDUCATION	459
Liudmyla Ovsiienko. COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A BASIS FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES TOMORROW'S SPECIALISTS OF THE SERVICE SPHERE	463
Pet'ko L. PREPARING HIGHER SCHOOL GRADUATES IN FORESHORTENING OF LEADER COMPETENCIES FOR 2020.....	467
Ponomarova O.Y. FEATURES OF BECOMING TOLERANT PERSONALITY IN SENIOR SCHOOL AGE.....	472
Sun Xin. THE PHENOMENON OF SELF-REGULATION IN THE CONTEXT OF FUTURE MUSIC TEACHERS' PROFESSIONAL TRAINING	475
Tytova N.M. TRANSPARENCY IN TEACHING VOCATIONAL TRAINING TEACHER AS A PEDAGOGICAL PROBLEM.....	478
Fihol-Bodruh N.A. THE FORMATION OF TEACHERS' PEDAGOGICAL SKILLS: PEDAGOGICAL CONDITIONS AND MEANS.....	481
Chumachenko D.V. THE ROLE OF «ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT» IN TRAINING FUTURE VOCATIONAL EDUCATION TEACHERS.....	485
Shaura A.Y. REASONS OF TEACHING MODEL FOR FUTURE BACHELORS OF FOOD SCIENCE AND TECHNOLOGY IN THE CONDITIONS OF PEDAGOGICAL UNIVERSITIES	488
Shevchenko A. PEDAGOGICAL MODEL TRAINING PROCESS FOR FUTURE DESIGNERS TO ART DESIGN.....	491
Sheremeteva S.G. THE CONTENT OF TEACHER TRAINING IN TECHNOLOGY	495

17. The Future of Jobs Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution. Executive Summary [Web site] / World Economic Forum. – January 2016. – Access mode : http://www3.weforum.org/docs/WEF_FOJ_Executive_Summary_Jobs.pdf
18. The 10 skills you need to thrive in the Fourth Industrial Revolution [Web site]– Access mode : <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-10-skills-you-need-to-thrive-in-the-fourth-industrial-revolution/>

Ponomarova O.Y.

Applicant at the Department of Theory and History of Pedagogy
Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine, Kyiv)

FEATURES OF BECOMING TOLERANT PERSONALITY IN SENIOR SCHOOL AGE

Пономарьова О. Ю.

здобувач кафедри теорії та історії педагогіки
Київського університету імені Бориса Грінченка (Україна, м. Київ)

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТОЛЕРАНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ У СТАРШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Some factors that have a direct impact on the development of tolerant personality at senior school age are described. The features of senior school age that the most effective in the process of upbringing tolerance this child's stage are analyzed.

Key words: *tolerant personality, senior school age, upbringing, consciousness.*

Розглянуто фактори, які мають безпосередній вплив на процес формування толерантності старшокласників. Проаналізовано особливості старшого шкільного віку, що сприяють найбільш ефективному формуванню толерантності саме на цьому етапі розвитку дитини.

Ключові слова: *толерантна особистість, старшокласники, виховання, самосвідомість.*

Актуальність роботи. Державотворчі процеси, які відбуваються в Україні, активні процеси інтеграції до Європейської спільноти [1, с. 11; 10] зумовлюють переосмислення загальнолюдських понять і цінностей, змушують розглядати людину як неповторну індивідуальність, як суб'єкта толерантної взаємодії у просторі власних життєвих координат, що одночасно перебуває у багатовимірній суспільній реальності.

Варто зазначити, що втілення в життя гуманістичних ідей нерозривно пов'язане із розвитком та вихованням толерантної особистості. Сучасна світова психолого-педагогічна наука розглядає проблему формування толерантності як одне з актуальних завдань морального виховання сучасної людини. З огляду на це, духовно-моральне виховання старшокласників, їх підготовка до активної, творчої, соціально значущої й міжкультурної життєдіяльності є найважливішою складовою розвитку українського громадянського суспільства і держави в цілому.

Виклад основного матеріалу. Зазначимо, що стан морального, соціально-комунікативного розвитку людини визначається, насамперед, її міжособистісними взаєминами, що в свою чергу, передбачає позитивне ставлення до внутрішнього світу іншої людини, не протиставленні «Я – Інший (Він)», сформованість духовно-моральних якостей особистості та її готовність до відповідної поведінки. Відтак, виховання толерантності є складним процесом, який здійснюється середовищем, що оточує підростаючу особистість.

У процесі формування толерантності старшокласників виділяємо чотири фактори, які мають безпосередній вплив на цей процес, а саме: власний життєвий досвід, різноманітні суспільні установи, міжособистісна взаємодія та засоби масової комунікації, які мають досить потужний вплив на становлення підростаючої особистості. Варто зазначити, що не останнє місце в процесі виховання толерантності особистості займає рівень сформованості самосвідомості та специфіка вікового розвитку, що базується на основі стійкої системи ціннісних орієнтацій.

Старший шкільний вік – це особливий період у становленні особистості, який характеризується якісними змінами, що зачіпають практично всі сфери життя дитини і ведуть до кардинальної перебудови всієї системи відносин з оточуючими. Припускаємо, що формування толерантності є найбільш ефективним у старшокласників, адже саме в цей

період починається активне формування дорослості, свідомість і самосвідомість досягають певного рівня, а сама дитина опановує соціальні ролі. Саме цей період життя молоді особи значною мірою визначає подальшу життєву орієнтацію, вибір у якості пріоритету мирного співіснування і взаєморозуміння, набуття й укорінення толерантності як однієї з провідних життєвих цінностей [4; 5; 11].

Разом з тим, старший шкільний вік є етапом формування власного світогляду, етапом прийняття відповідальних рішень. Важливим психологічним процесом якого виступає активне становлення самосвідомості та стійкого образу власної особистості, свого «Я». Саме в цей період юнаки та дівчата відкривають свій внутрішній світ, емоції починають сприйматися ними не як реакція на зовнішні обставини, а як стан власного «Я», загострено проявляється почуття особливості, несхожості на інших [12; 14]. Усвідомлення незворотності часу змушує обдумувати свої перспективи, своє майбутнє. Життєвий план починає охоплювати всю сферу особистісного самоусвідомлення: моральний вигляд, стиль життя, вибір професії та свого місця у суспільстві. Особливої актуальності набувають процеси соціальної й особистісної самоідентифікації, що, в свою чергу, зумовлює необхідність виховання толерантності.

Варто зазначити, що одними з найважливіших процесів даного періоду виступають формування уявлення про себе, аналіз досягнутих результатів, самоаналіз власних якостей. І як результат цих процесів, відбувається усвідомлення особливостей власного тіла, зовнішності, привабливості; усвідомлення морально-психологічних, інтелектуальних, вольових якостей; формується, враховуючи власні спостереження та судження інших про себе, самоповага [13; 14].

Прискореними темпами формуються загальнолюдські та соціальні якості старшокласників. Цьому сприяє сенситивний період морального становлення, нове оточення: швидко змінюється характер діяльності, місце у суспільстві, колективі. Саме в цей період особливо важливим стає характер взаємодії та спілкування між членами колективу, що актуалізує відкриття власного внутрішнього світу. Формується уявлення про багатоманітність світу та стосунків у ньому. Це, в свою чергу, й сприяє формуванню толерантності у вигляді готовності сприйняти та прийняти іншого.

Проаналізувавши особливості старшого шкільного віку, можна констатувати, що становлення особистості на даному етапі життя людини відбувається через самосвідомість, через пізнання самого себе, формування узагальненого уявлення про себе, тобто самооцінки.

Вчені наголошують, що самооцінка відображає ступінь розвитку почуття самоповаги, відчуття власної цінності та позитивного ставлення до всього, що входить у сферу «Я» [2; 3]. Саме в цей період формується світогляд, система оціночних суджень, переконання та ідеали; закладаються соціальні установки людини; посилюється потреба до самоспостереження та самовираження. У цьому віці прагнення спілкування та діяльності досить великі. Учні прагнуть виробити у себе певні якості особистості. З огляду на це, можна говорити про готовність старшокласників до самовиховання.

У статті ми спираємось на визначення толерантності як моральної цінності особистості, яка характеризує терпиме ставлення, повагу, сприйняття та розуміння інших людей, незалежно від їхньої етнічної, національної або культурної належності; інших поглядів, характеру, темпераменту, звичок; різних культурних груп чи їхніх представників, різноманітних форм самовираження та самовиявлення людської особистості. Водночас, розглядаючи толерантність як раціональне явище, що проявляється через усвідомлений вибір, доходимо висновку, що період старшого шкільного віку має всі необхідні умови для набуття навичок раціональної поведінки, вміння домовлятися із самим собою та займати позиції терпимості й довіри у ставленні до оточуючих, визнання не тільки своєї цінності, але й цінності іншого. Завдяки самовихованню в цей період закладаються основні соціальні установки і внутрішня толерантність, формуються завдання соціального самовизначення.

Серед основних завдань соціального розвитку у період старшого шкільного віку важливим стає набуття почуття особистісної тотожності, цілісності; набуття

психосексуальної ідентичності (усвідомлення себе гідним представником протилежної статі); професійне самовизначення – вибір майбутньої професії, розвиток готовності до життєвого самовизначення, що виявляє достатній рівень розвитку у старшокласників ціннісних уявлень, серед яких важливе місце посідає толерантність [17].

На нашу думку, в контексті вищезазначеного, толерантність варто розглядати як інтегральну якість особистості дитини старшого шкільного віку, що визначає її здатність визнавати неминучість існування розбіжностей, на основі розуміння й прийняття множинності та різноманіття, впевненості в своїх силах, яка проявляється в готовності особистості до активних свідомих дій направлених на побудову конструктивних взаємовідносин з іншими, яким притаманна «інакшість» та забезпечує успішну адаптацію й гармонійний розвиток у соціумі.

Окрім цього, слід врахувати, що толерантність, як частина соціально-комунікативної культури старшокласників, ґрунтується на певному рівні знань зміст яких розкривається у нормах і цінностях прийнятих у соціумі та є основою для їх практичного втілення в контексті толерантних взаємин. Зокрема, на основі соціальних норм і цінностей у старшокласника відбувається формування певного ставлення до своєї поведінки, партнерів зі спілкування, взаємодії та суспільства в цілому. Зважаючи на це, норми та цінності виступають для юнаків і дівчат умовою пізнання дійсності, оскільки лише завдяки їм у них виробляється ціннісне, толерантне ставлення до інших людей, актуалізуються їх самоціннісні потенціали [15; 16; 17].

Отже, образ сучасного старшокласника репрезентується не тільки через освіченість молодшої людини, але й володіння нею почуттям самоповаги, самодостатності, ознаками високої духовності й інтелекту. Така особистість готова до усвідомлених дій, спрямованих на досягнення гуманістичних відносин між людьми і групами людей, що мають широкий світогляд, різні ціннісні орієнтації та стереотипи поведінки. Однак це не передбачає відмови від власних ціннісних орієнтацій та ідеалів, індиферентність і утиск інтересів, а передбачає, з одного боку, стійкість як здатність людини реалізувати свої особистісні позиції, з другого гнучкість як здатність з повагою ставитися до позицій і цінностей інших людей [6; 7; 8; 9; 18; 19].

Висновки. З огляду на сказане, найважливішим завданням виховання має стати формування у підростаючого покоління вміння будувати взаємини з оточуючими на основі толерантності та взаємоповаги. Адже виховання толерантності старшокласників залишається досить гострою проблемою для сучасної системи освіти. У свідомості юнаків та дівчат дана категорія формується повільно, тому виникає необхідність прийняття спеціальних заходів навчального та культурно-освітнього характеру, направлених на сприяння покращення взаєморозуміння, зміцнення терпимості у відносинах; активного застосування методів систематичного і раціонального навчання толерантності.

Література:

1. Вернидуб Р. Роль вищої педагогічної освіти у подоланні глобальних викликів / Р.Вернидуб // Вісник Інституту розвитку дитини. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова. – 2014. – №36. – С. 8–13.
2. Бернс Р. Развитие «Я» концепции и воспитание / Р.Бернс. – М. : Прогресс, 1986. – 420 с.
3. Выготский Л.С. Развитие высших психических функций / Л.С.Выготский. – М. : АПН, 1960. 500 с.
4. Зиганшина Н.Л. Формирование толерантного поведения подростка в семье : дисс. ...канд. пед. наук / Н.Л.Зиганишин. – Казань, 2006. – 164 с.
5. Кравцов О.Г. Истоки становления и развития толерантной/интолерантной личности в подростковом возрасте / О.Г.Кравцов // Мир психологи. – 2007. – №4 (52).– С. 57-64.
6. Лекторський В.А. Про толерантність, плюралізм і критичизм / В.А.Лекторський // Питання філософії. – 1997. – № 11. – С. 46–54.
7. Петько Л.В. Впровадження української національної ідеї в процес іншомовної освіти майбутніх педагогів / Л.В.Петько // Вища освіта України. – 2013. – № 2. – С. 68–74. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7829>
8. Петько Л.В. Підліток у різновіковому загоні / Л.В.Петько, В.Ф.Верезій // Радянська школа. – 1989. – № 1. – С. 6-12.
9. Петько Л.В. Соціально-комунікативна активність підлітків: теорія і практика [Монографія]. – К. : ВМУРОЛ «Україна». – 2010. – 268 с.; бібліогр. : С. 249–267.

10. Петько Л.В. Філософсько-лінгвістичні ідеї розуміння міжлюдської комунікації у соціальному середовищі / Л.В. Петько // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 53. – С. 309–312. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7827>
11. Соловьев И.О. Семья как акмеологическая среда развития подростка / И.О.Соловьев // Мир психологии. – 2007. – № 4 (52). – С. 83–88.
12. Степанов П.В. Как воспитать толерантность? / П.В.Степанов // Народное образование. – 2002. – № 1. – С. 169–165.
13. Степанов П.В. Толерантный человек: как его воспитать / П.В.Степанов // Народное образование. – 2001. – № 6. – С. 152–156.
14. Степанов С.Ю. Развитие рефлексивной культуры как фактор повышения социально-коммуникативной компетентности педагогов / С.Ю.Степанов // Развитие социально-перцептивной компетенции личности : мат. научн.сессии, посв. 75-летию акад. А.А.Бодалева / под общ. ред. А.А.Дергача. М. : РАГС, 1998. – С. 51–65.
15. Тернопільська В.І. Психологія для старшокласників: соціально-комунікативний аспект: Навчальний посібник / В.І.Тернопільська. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2009. – 308 с.
16. Тернопільська В.І. Соціально-комунікативна культура школяра: шляхи сходження: монографія / В.І.Тернопільська. – Житомир : Вид.-во ПП «Рута», 2008. – 300 с.
17. Тернопільська В.І. Система виховання соціально-комунікативної культури учнів загальноосвітньої школи у позаурочній діяльності: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.07 / Тернопільська Валентина Іванівна. – К., 2009. – 573 с.
18. Тернопільська В.І. До питання виховання учнів молодшого шкільного віку / В.І.Тернопільська // Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку: мат. XV Всеукр. наук.-практ заочної конф., 25–26 липня, м.Запоріжжя. – Запоріжжя, 2014. – С. 109–112.
19. Kovalynska I.V. A Survey of multicultural education in Ukraine: state approach / I.V.Kovalynska, V.I. Ternopilka // Science and practice: Collection of scientific articles. – Thorpe Bowker. Melbourne, Australia, 2016. – P. 256-259.

Sun Xin

Postgraduate student,

Dragomanov National Pedagogical University (Ukraine, Kyiv)

THE PHENOMENON OF SELF-REGULATION IN THE CONTEXT OF FUTURE MUSIC TEACHERS' PROFESSIONAL TRAINING

Сунь Сін

аспірант

НПУ імені М.П. Драгоманова (Україна, м. Київ)

ФЕНОМЕН САМОРЕГУЛЯЦІЇ У КОНТЕКСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ

The core of the concept "self-regulation" is presented; the understanding this phenomenon for training future Music teachers in the psychological and pedagogical approaches by scientists are analyzed.

Keywords: *future Music teacher, professional training, pedagogical activity, self-regulation.*

Розкрито сутність поняття «саморегуляція», висвітлено підходи вчених до обґрунтування значущості цього феномену у музично-виконавській діяльності майбутніх учителів музики.

Ключові слова: *майбутній вчитель музики, педагогічна діяльність, фахова підготовка, саморегуляція.*

Актуальність. У сучасній освіті спостерігається суттєве загострення протиріч між практичними вміннями учителя та зростаючими вимогами до його компетентності, між активними євроінтеграційними процесами та ригідністю педагогів в перебудові та вдосконаленні власної діяльності (Т.Бодрова, Л.Долинська, Д.Леонт'єв, Л.Мітіна, Л.Петько, В.Семиченко, І.Сергеева, З.Становських, О.Чебикін). З огляду на вищезазначене проблеми розуміння людини як суб'єкта власної активності, розроблені у працях К.Абульханової-Славської, Б.Ананьєва, О.Леонт'єва, Б.Ломова, С.Рубінштейна, викликають сьогодні неабиякий інтерес психолого-педагогічної теорії та практики.

Успішність суб'єкта педагогічної праці розуміється психолого-педагогічною наукою як здатність вибудовувати взаємини з учнями і, в той же час, як спроможність не втратити психологічної гнучкості, емоційної чутливості, креативності у прийнятті нестандартних рішень. Тому конструктивна допомога майбутньому вчителю в усвідомленні самого себе на